

Dette faktablad er udarbejdet i samarbejde med [Sammenslutningen af Notarer i Den Europæiske Union \(CNUE\)](#).

1 Hvordan udarbejdes en dødsbodsposition (testamente, fælles testamente, arveaftale)?

I Belgien findes der tre former for testamente: **offentlige testamente** eller **testamente oprettet for notar, holografiske testamente** (der skal være skrevet, dateret og underskrevet af arvelader alene) og **internationale testamente**.

Arveladere skal være i stand til at udtrykke deres ønsker gyldigt og frit (artikel 901-904 i den belgiske civillovbog, Code Civil).

Aftaler om arv er principielt forbudt – dog med visse undtagelser.

I en grænseoverskridende situation er et testamente i princippet gyldigt i Belgien, hvis det opfylder kravene i loven på det sted, hvor det blev oprettet ("locus regit actum"), eller en af de andre love, der er anført i Haagerkonventionen af 5. oktober 1961.

2 Skal dødsbodspositionen registreres, og i givet fald hvordan?

En notar, for hvem et offentligt eller internationalt testamente er oprettet, eller til hvem et holografisk testamente er indgivet, har pligt til at registrere testamentet i det centrale testamenteregister, der administreres af den kongelige sammenslutning af belgiske notarer (Fédération Royale du Notariat belge). Personer, der indgiver holografiske testamente til en notar, kan afvise at få deres testamente indført i registret.

3 Er der indskrænkninger i friheden til at træffe dødsbodspositioner (f.eks. tvangsarv)?

Ifølge belgisk ret gælder princippet om tvangsarv, hvorefter det er obligatorisk, at en minimumsdel (tvangsarven) af boet skal gå til den efterlevende ægtefælle, børn og forældre til den afdøde, alt efter hvad der er relevant.

For så vidt angår børn (eller disses efterkommere) er tvangsarven halvdelen af boet, hvis der er et barn, to tredjedele, hvis der er to børn, og tre fjerdedele, hvis der er tre børn eller flere.

Er der ingen efterkommere, er faren og moren hver berettiget til en fjerdel af boet. I så fald kan hele boet dog efterlades til den efterlevende ægtefælle.

Den efterlevende ægtefælle modtager altid enten brugsretten (retten til at nyde brugen og afkastet) til halvdelen af boets aktiver eller brugsretten til den ejendom, der benyttes som fast bopæl, og møblerne heri, selv om dette overstiger halvdelen af boet.

Hvis arvelader har valgt at se bort fra tvangsarven i sit testamente, og vedkommendes arvinger accepterer at respektere arveladers ønsker, kan testamentet finde anvendelse. De personer, hvis tvangsarv der ikke er taget hensyn til, og som har til hensigt at gøre krav på den, kan dog anlægge en retssag med påstand om afkortning af de øvrige arvingers arv (action en réduction).

4 Hvis der ikke findes en dødsbodsposition, hvem arver så, og hvor meget?

Hvis afdøde var ugift og ikke havde børn, arver slægtninge i opstigende linje og de nærmeste sidearvinger (brødre og søstre) først. Faren og moren får hver en fjerdedel, og søskende eller deres eventuelle efterkommere får resten. Er den ene eller begge forældre døde, går deres andel til brødre og søstre. Hvis der ikke er nogen slægtninge i opstigende linje eller søskende eller deres efterkommere, går halvdelen af boet til slægtningene på morens side, og den anden halvdel går til slægtningene på farens side (onkel, tante, moster, fætter, kusine osv.).

Hvis afdøde var ugift og efterlader børn, udelukker de alle øvrige familiemedlemmer. De deler den fulde ejendomsret til boet i lige store dele. Såfremt et barn allerede er død (eller giver afkald på arven eller er afskåret fra at arve) og har efterkommere, vil disse arve i stedet for det pågældende barn.

Hvis afdøde efterlader en ægtefælle og børn, arver den efterlevende ægtefælle brugsretten til alle aktiver i boet. Børnene arver ejendomsretten i lige dele uden brugsrettigheder. Børnene arver ejendomsretten i lige dele uden brugsrettigheder.

Hvis afdøde efterlader en ægtefælle, men ingen børn, bliver den efterlevende ægtefælle enarving, hvis afdøde ikke har slægtninge i opstigende linje eller sidearvinger indtil fjerde led. Hvor de sidstnævnte findes, får den efterlevende ægtefælle i princippet brugsretten og de øvrige arvinger ejendomsretten uden brugsrettigheder. Den andel, den efterlevende ægtefælle får i den situation, afhænger dog også af, hvilket formueforhold ægtefællerne havde i ægteskabet. Hvis parret havde fælles ejendomme, arver den efterlevende ægtefælle afdødes andel af fælles ejendommen med fuldt ejerskab.

Hvis afdøde efterlevs af en partner, med hvem den pågældende havde indgået registreret partnerskab, er den form for registreret partnerskab, der anerkendes i Belgien "registreret samliv". I forhold til arven har den efterlevende registrerede samlever brugsret til den faste ejendom, der blev benyttet som familiens fælles hjem under deres samliv, sammen med møblerne heri. Den efterlevende registrerede samlever kan dog fratages den brugsret ved testamente eller livsgave til andre personer.

Hvis afdøde efterlevs af en partner, med hvem vedkommende ikke havde indgået registreret partnerskab – samliv uden en skriftlig aftale (faktisk ikkeregistreret partnerskab), kan partneren kun arve, hvis afdøde traf bestemmelse om det i et testamente. De har ingen automatisk arveret efter belgisk ret.

5 Hvilken myndighed er kompetent:

5.1 i arvesager?

Der er ingen bestemt myndighed, der forestår skiftet.

Ifølge loven skal en notar dog konsulteres i tilfælde af et holografisk eller internationalt testamente. I visse situationer kan førsteinstansdomstolen eller en fredsdommer (juge de paix) også blive bedt om at træde til, især hvis arven går til personer, der er afskåret fra at arve (f.eks. mindreårige), ved fragåelse af arv og gæld, hvis arven er vakant, når der kræves en indsættelsesforretning (envoi en possession) eller betaling af en testamentsarv, eller hvis en afvikling/et skifte er omtvistet, og der kræves medvirken af en notar udpeget af retten.

5.2 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på arven?

Ejendomsretten til aktiverne i boet overgår uden videre til de potentielle arvinger i kraft af selve dødsfaldet.

De har imidlertid et valg, idet arven kan accepteres ubetinget eller med fragåelse af gæld eller afslås.

En arv kan accepteres eksplicit eller stiltiende. Accepten er eksplicit, når en person påtager sig arvingetitel eller -status i et officielt eller privat oprettet dokument. Den er stiltiende, når en arving træffer foranstaltninger, som nødvendigvis indebærer en hensigt om at acceptere arven, og som den pågældende kun ville have ret til at træffe i sin egenskab af arving.

En arv kan accepteres "på betingelse af fragåelse af gæld" (sous bénéfice d'inventaire) i overensstemmelse med artikel 793 ff. i Code Civil.

En arving, som ønsker at acceptere en arv på betingelse af gældsfragåelse, skal fremsætte en særlig erklæring ved **førsteinstansdomstolens justitskontor**, i den retskreds, hvor arvesagen indledes, eller **for en notar**.

På samme måde kan man give afkald på arven ved at tage en kopi af dødsattesten med til **justitskontoret ved førsteinstansdomstolen**, på det sted, hvor afdøde havde sin bopæl, og underskrive et afkald (artikel 784 ff. i Code Civil) eller gøre det **for en notar**.

Disse erklæringer skal indføres i et register, som føres på justitskontoret det sted, hvor arvesagen indledes.

5.3 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på legatet?

Se punkt 7 nedenfor.

5.4 til at modtage en erklæring om, hvorvidt de arveberettigede vedgår eller giver afkald på tvangsarven?

Der findes ingen særlig procedure (se punkt 3 ovenfor).

6 En kort beskrivelse af proceduren ved dødsbobehandling i henhold til national lovgivning, herunder opløsning af boet og fordeling af aktiverne?(dette omfatter oplysninger om, hvorvidt proceduren ved dødsbobehandling indledes af retten eller en anden kompetent myndighed ex officio)

Efter den belgiske Code Civil gælder det princip, at arvefaldet sker automatisk uden nogen særlig procedure.

I kraft af selve en persons død overgår den pågældendes aktiver, rettigheder og værdipapirer uden videre til dennes arvinger med forbehold af pligten til at betale afgifter af boet (artikel 718 og 724 i Code Civil). Der er dog undtagelser (se punkt 7 nedenfor).

I tilfælde af retsforlig/offentligt skifte (liquidation/partage judiciaire) vil boet blive behandlet af en notar, som udpeges af retten, og afsluttet med en endelig boopgørelse. I tilfælde af en mindelig afvikling/et privat skifte (liquidation/partage amiable) vil der kun være brug for et dokument oprettet for notar, hvis skiftet omfatter fast ejendom.

7 Hvordan og hvornår bliver en person arving eller legatar?

Ifølge belgisk ret overgår hele boet (aktiver og passiver) til arvingerne ved dødsfaldet. Dog:

skal universalarvinger ifølge testamente, der er udpeget ved holografisk eller internationalt testamente, nedlægge påstand om udlevering af boet (envoi en possession) over for retsformanden ved tribunal de la famille (familieretten) (artikel 1008 i Code Civil)

skal modtagere af individuel testamentsarv (artikel 1014 i Code Civil), modtagere af generel testamentsarv (artikel 1011 i Code Civil) og, hvor der er

tvangsarvinger, modtagere af universalarv, oprettet ved notarielt bekræftet testamente (artikel 1004 i Code Civil) ansøge om "udlevering/udbetaling af arven" (délivrance du legs)

skal visse kategorier af legatarer have tilladelse fra en offentlig myndighed til at modtage den testamentariske arv, de har fået efterladt (f.eks. arv til en kommune, en velgørenhedsorganisation og i visse tilfælde en fond eller almennyttig organisation).

8 Hæfter arvingerne for afdødes gæld, og i givet fald på hvilke betingelser?

Arvingerne hæfter for gælden, hvis de accepterer arven uden betingelser. I så fald hæfter de for alle boets udgifter og gæld (artikel 724 i Code Civil).

Accepterer arvingerne arven på betingelse af gældsfragåelse, hæfter de kun for gælden i boet op til værdien af de aktiver, de har modtaget (artikel 802 i Code Civil). En arving, som ønsker at acceptere en arv på betingelse af gældsfragåelse, skal afgive en særlig erklæring ved førsteinstansdomstolens justitskontor i den retskreds, hvor skiftet indledes, eller for en notar.

De hæfter ikke for gælden, hvis de giver afkald på arven ved at fremsætte en erklæring på justitskontoret ved den relevante førsteinstansdomstol eller for en notar (artikel 785 i Code Civil).

Endvidere hæfter individuelle legatarer i modsætning til universalarvinger ifølge testamente og legatarer med generel status i princippet ikke for gæld i boet (artikel 1024 i Code Civil).

9 Hvilke dokumenter og/eller oplysninger kræves der sædvanligvis for at få registreret rettigheder over fast ejendom?

Den belgiske lov om pant i fast ejendom af 16. december 1851 omhandler offentlig registrering af transaktioner med fast ejendom. Det fastsættes i lovens artikel 1, at "alle retshandler i levende live (hvad enten de sker mod betaling eller ej), hvorved der overføres eller erklæres andre tinglige rettigheder over fast ejendom end pantprivilegier og pant i fast ejendom, skal indføres i tinglysningskontorets register i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende".

I artikel 2 i loven hedder det om dette punkt, at "kun domme, officielle dokumenter og privat oprettede dokumenter, der er behandlet af eller oprettet for en notar, vil blive registreret. Fuldmagter i relation til sådanne akter skal foreligge i samme form".

Imidlertid omfatter loven om pant i fast ejendom af 16. december 1851 ikke regler for overdragelse af ejendomsret ved dødsfald.

Loven kræver ikke desto mindre registrering af skifteattester (actes de partage). I så fald vil alle arvinger, uanset om de arver fast ejendom eller ej, blive anført i dokumentet med henblik på registrering i tingbøgerne. Det samme gælder for offentligt eller privat salg af fast ejendom, der ikke er delt mellem arvinger.

9.1 Er det obligatorisk at udpege en bobestyrer eller obligatorisk efter anmodning? Hvis det er obligatorisk eller obligatorisk efter anmodning, hvilke foranstaltninger skal der så træffes?

I princippet har Belgien ikke en ordning med bobehandling.

Alligevel er det fastsat i artikel 803 a, i Code Civil, at arvinger, som har vedgået arven på betingelse af gældsfragåelse, kan fralægge sig ansvaret for bobehandling og -afvikling. De skal først anmode familieretten om at udpege en bobestyrer, til hvem de skal overdrage alle aktiver i boet, og som får ansvaret for at afvikle boet i overensstemmelse med visse regler.

Endvidere fastsættes det i artikel 804, at hvis arvekreditorernes eller legatarernes interesser kunne bringes i fare på grund af forsømmelighed eller den finansielle situation hos den arving, der fragår gælden, kan enhver af de berørte parter få den pågældende udskiftet med en bobestyrer, som udpeges ved rettens foreløbige afgørelse til at afvikle boet, idet arvingen skal være hørt eller på forhånd være underrettet.

Desuden kan arvelader udpege en eksekutor af testamentet til at sikre en korrekt fuldbyrdelse heraf.

9.2 Hvem har beføjelse til at realisere dispositionen og/eller til at bestyre boet?

Se det foregående spørgsmål.

9.3 Hvilke beføjelser har en bobestyrer?

Bobestyrere, som udpeges i medfør af artikel 803 a og 804, har de samme beføjelser som den arving, der fragår gælden. De skal opfylde de samme forpligtelser som arvingen. De skal ikke stille sikkerhed.

10 Hvilke dokumenter udstedes der i henhold til national lovgivning typisk under dødsbobehandlingen eller ved dens afslutning for at dokumentere de arveberettigedes status og rettigheder? Har de særlig beviskraft?

En persons status som arving bevises med et vitterlighedsdokument (acte de notoriété) eller en arveattest/et arvedokument (dette er det mest almindelige). Sidstnævnte udstedes af en notar eller – i nogle tilfælde – af kassereren på arveafgiftskontoret, der har kompetence til at modtage boopgørelsen for afdøde (artikel 1240 a, i Code Civil).

Et dokument oprettet for notar (acte notarié) er et dokument, der afspejler virkeligheden. Det har bevisværdi, og erklæringen fra den person, som udfærdiger det, anses for at være sandfærdig. Notaren attesterer visse forhold ved at anføre identiteten på de personer, som møder for ham og noterer de oplysninger, de anmoder om at få registreret. Det notaroprettede dokument har gyldighed for så vidt angår indholdet. Yderligere kan dokumentets dato ikke anfægtes. Det kan kun bevises, at et tilsyneladende autentisk dokument er falsk, hvis man tager skridt til at anfægte ægtheden af det (la procédure d'inscription de faux).

Sidste opdatering: 06/09/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.